

Genootschap Nederland-Aruba

Jaarverslag 2017

Inleiding

Het Genootschap Nederland-Aruba is in 1997 opgericht. Ons doel is een verdere versterking te bewerkstelligen van de hechte banden tussen Aruba en Nederland. Al eeuwenlang bestaan er goede economische, sociale, educatieve, politieke en culturele betrekkingen tussen beide landen. In de laatste decennia heeft die verdieping een sterke impuls gekregen, niet in het minst door het bereiken in 1986 van een zelfstandige status als land binnen het Koninkrijk, meer bekend als de status aparte van Aruba.

De missie van bestuur en deelnemers is de belangstelling voor Aruba te stimuleren en te bevorderen dat er in Nederland een juist en evenwichtig inzicht bestaat in de culturele, maatschappelijke en staatkundige ontwikkelingen. Het bestuur onderhoudt daartoe goede betrekkingen met overheidsinstanties, ondernemingen en andere organisaties die affiniteit hebben met Aruba.

De stichting Genootschap Nederland-Aruba is een onafhankelijk platform voor de uitwisseling van standpunten en gedachten over de brede relatie tussen Aruba en het Koninkrijk. Ook de betekenis van de Europese Unie voor het Koninkrijk en Aruba wil het bestuur hierbij betrekken. Met name door middel van lezingen en symposia vergroot het bestuur de interesse voor Aruba. In het bijzonder gaat het daarbij over de samenhang, verbondenheid en verscheidenheid binnen ons Koninkrijk en tussen Aruba en Nederland. Daarmee wordt uitdrukking gegeven aan het belang van het cultureel en politiek erfgoed dat het Koninkrijk der Nederlanden vertegenwoordigt.

Het Genootschap Nederland-Aruba telde per 31 december 2017 220 deelnemers. Dit is inclusief zes ondernemingen die bij het GNA zijn aangesloten. Het bestuur is de donateurs erkentelijk voor deze ondersteuning en ervaart de gestaag toenemende interesse voor het genootschap als stimulans om zich blijvend door het genootschap in te zetten.

Bestuur

Het bestuur bestond in het verslagjaar uit N. J. P. A. van Grieken (voorzitter), A. Toppenberg (vicevoorzitter), D. Nava (eerste secretaris), S. Kock (tweede secretaris), N. Emerencia (penningmeester), mw. M. Aguille-Broca, mw. Z. van Heesen Laclé, mw J. Kerssemakers, S. Robbers en K. Odor. Bestuursadviseur is G. Wawoe.

Viering twintig jaar Genootschap Nederland-Aruba

Het jaar 2017 stond in het teken van de viering van 20 jaar Genootschap Nederland-Aruba. De eenentwintigste jaarbijeenkomst werd bijgewoond door ruim 200 deelnemers en genodigden. Voor de vijfde achtereenvolgende keer was als locatie gekozen het Fletcher Hotel in Voorburg-Leidschendam.

De feestelijke lustrumbijeenkomst, op zaterdag 1 juli, droeg een bijzonder karakter. Het thema 'Transitie: van verleden en heden naar toekomst' was geënt op zowel het 20-jarig jubileum als op de betekenis van Aruba's status aparte. Hiertoe waren vier sprekers uitgenodigd: HKH Prinses Laurentien, gevolmachtigde minister van Aruba Juan David Yrausquin, minister Ronald Plasterk van BZK en Eerste Kamerlid Thom de Graaf (oud-minister van Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties). In hun inspirerende lezingen stonden de relatie Nederland-Aruba, de positie van Aruba en de toekomst van ons Koninkrijk centraal. Daarnaast werd het jubileum

opgeluisterd door de sopraan Imara Thomas, die begeleid door pianist Marcel Worms enkele liederen vertolkte. Herman Wubbolts speelde op zijn Ca'i orgel Caribische walsjes.

Prinses Laurentien

In haar lezing drong prinses Laurentien erop aan dat bedrijven en andere organisaties meer aandacht schenken aan de betekenis die ook Arubaanse jongeren kunnen hebben bij het aandragen van ideeën en oplossingen voor met name duurzaamheidsvraagstukken.

Zij sprak als vertegenwoordiger van de door haar opgerichte Missing Chapter Foundation. Deze heeft als doel om Raden de Kinderen te betrekken bij de besluitvorming over toekomstige dilemma's. Zij citeerde daarbij een kind uit een van die Raden: 'Niet het delen van kennis, maar juist het delen van wat je niet weet is het meest interessant'.

Prinses Laurentien zou het toejuichen als het inmiddels door het bedrijfsleven toegepaste model van de Raad van Kinderen ook bij koninkrijksaangelegenheden werd betrokken. De prinses pleitte voor meer aandacht voor communicatie over zaken die koninkrijksbrede belangstelling verdienen. Dat zou de koninkrijksgedachte zeer ten goede komen.

Gevolmachtigde Minister Yrausquin

Gevolmachtigde Minister van Aruba Juan David Yrausquin gaf in zijn lezing aan dat het Koninkrijk een consistente, actieve en ambitieuze rol speelt. Hij zei positieve ervaringen te hebben met de Rijksministerraad. Zijn ervaring is dat er in het hoogste bestuursorgaan van ons Koninkrijk goed wordt geluisterd naar argumenten en dat debat daarover zeer op prijs wordt gesteld. Als Aruba met goed voorbereide voorstellen en inhoudelijke argumenten komt, kunnen deze zeker worden gerealiseerd.

Minister Yrausquin drong erop aan dat in de Rijksministerraad, net als in internationale fora, meer aandacht wordt besteed aan de samenwerking op het gebied van Duurzame Ontwikkelingsdoelen. Om deze doelen in het Koninkrijk voor 2030 te realiseren moeten Aruba, Curaçao en Sint Maarten voor een gezamenlijke aanpak kiezen.

Ten behoeve van hun burgers riep de Gevolmachtigde Minister van Aruba de vier landen van het Koninkrijk op tot een meer consistent optreden. Hij wil streven naar een Koninkrijk dat net zo mooi, of wellicht nog mooier, werkt dan de Europese Unie. Met gelijke kansen voor iedereen en uitgaande van de potentie die het Koninkrijksstatuut biedt.

Oud-minister De Graaf

In zijn voordracht noemde oud-minister Thom de Graaf van Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties onafhankelijkheid geen enkele oplossing en zeker geen verbetering ten opzichte van de autonome status binnen het Koninkrijk. Burgers willen stabiliteit en voorspoed en geen onzekere avonturen. Aruba is volgens hem in veel opzichten een lichtend voorbeeld.

De Graaf, lid van de Eerste Kamer voor D66, vond dat Nederlandse politici 'voor eens en voor altijd' moeten leren dat ze niet zomaar van het Koninkrijk af kunnen en dat de historische verantwoordelijkheid niet minder wordt als we er het bordje 'gemenebest' op plakken.

Hij stelde voor in het Koninkrijksstatuut een meer democratische geest te laten waaien. Meer betrokkenheid en deelname van Caribische volksvertegenwoordigers bij rijkswetgeving is noodzakelijk. Bovendien wordt de Koninkrijksregering nauwelijks democratisch gecontroleerd. Een jaarlijkse 'Staat van het Koninkrijk' zou volgens hem een goede gedachte zijn. Misschien moeten we het Interparlementair Koninkrijksoverleg omvormen tot een heus parlementair

Koninkrijksorgaan dat tenminste eens per jaar met de rijksministerraad in debat gaat over de koers van het Koninkrijk, aldus De Graaf.

Minister Plasterk

BZK-minister Ronald Plasterk was verhinderd. Zijn lezing werd uitgesproken door Erwin Arkenbout, directeur Koninkrijksrelaties van het ministerie. Hij gaf aan dat Nederland veel waardering heeft voor de visie van Aruba om actief op zoek te gaan naar meer kansen in en voor ons Koninkrijk.

De ambities van Aruba om als bruggenhoofd te fungeren tussen Europa en Latijns-Amerika worden steeds concreter, aldus de minister. De goede contacten van de lokale bevolking, de talenkennis en hun ervaringen met gewoontes en gebruiken in de regio maken Arubanen tot nuttige zakenpartners voor ondernemers die hun producten willen afzetten op de Latijns-Amerikaanse markt. Een prachtig voorbeeld van een win-winsituatie.

Ook op internationale podia doet Aruba zich gelden, aldus de minister. Hij noemde als voorbeelden de positieve Arubaanse bijdrage aan de Nederlandse lobby voor een zetel in de Veiligheidsraad, Aruba's voorzitterschap van de Associatie van Overseas Countries and Territories (OCTA) en Aruba's inspanningen in het kader de VN-SIDS (Small Island Developing States). Naast die internationale oriëntatie komt ook de samenwerking met Nederland goed uit de verf, aldus Arkenbout.

Hij benadrukte dat Aruba in economische zin veel heeft bereikt. "De Arubaanse samenleving is erop vooruit gegaan. De 'nieuwe landen' kunnen in het kielzog van Aruba leren van wat daar werkt of niet werkt. Zo is de inrichting van het financieel toezicht op de overheidsfinanciën van Aruba dankzij de grote inzet van Arubaanse bestuurders en ambtenaren een succes. Kortom, Aruba heeft enorme prestaties geleverd.

Erelid Eduardo de Veer

Tijdens de lustrumviering werd Eduardo de Veer, oud-CEO van MetaCorp in Aruba, onder luid en instemmend applaus benoemd tot erelid van het Genootschap Nederland-Aruba. Het bestuur verleende hem unaniem het erelidmaatschap wegens zijn grote verdiensten voor het genootschap. Met grote waardering en dankbaarheid is daarbij de enorme betekenis in overweging genomen die hij gedurende de afgelopen twintig jaar voor het genootschap heeft gehad.

Voorzitter Nico van Grieken noemde Eduardo de Veer een groot pleitbezorger van onze hechte koninkrijksrelaties. De heer De Veer vervult daarmee al vele jaren een belangrijke ambassadeursfunctie voor ons genootschap. Hij was de eerste ondernemer die de waarde en betekenis van het gedachtegoed en de missie van het genootschap deelde en zich met zijn onderneming MetaCorp in Aruba aansloot. Indirect spoorde hij daarmee andere bedrijven aan zijn voorbeeld te volgen. Het Genootschap Nederland-Aruba telt thans twee ereleden. In 2007, bij het tweede lustrum, werd Henk Timmer tot erelid benoemd.

Genootschap Nederland-Aruba hoogst wenselijk

In zijn dankwoord noemde voorzitter Nico van Grieken de oprichting van het Genootschap Nederland-Aruba op 8 juli 1997 hoogst wenselijk. In het publieke debat over de koninkrijksverhoudingen werd Aruba in de jaren 1996 en 1997 al te gemakkelijk negatief afgeschilderd als eiland van overwegende criminaliteit, drugshandel, fraude, witwassen, ondeugdelijk bestuur, gebrek aan rechtsorde en roversnest.

Gelukkig waren er Nederlanders en Arubanen, die beseften dat een dergelijk diepzwarte schildering een persiflage van de werkelijkheid was. Zij wilden het tij keren om een reëel beeld van Aruba te schetsen: als land met een werkzame bevolking en met politici die grosso modo uit zijn op een stabiele rechtsorde, rechtshandhaving, deugdelijkheid van bestuur, een rechtvaardige samenleving, hechte koninkrijksrelaties en het creëren van meerwaarde voor het Koninkrijk.

Het Genootschap Nederland-Aruba was een initiatief van John van der Meiden, Henk Timmer en Nico van Grieken. Van begin af aan werd het Genootschap Nederland-Aruba positief onthaald. Velen stonden – en staan – sympathiek tegenover onze missie en meldden zich aan als deelnemer. Hun ondersteuning bemoedigde en bemoedigt ons zeer en verdient tot op de dag van vandaag alle lof en erkentelijkheid.

Mede daardoor kon het genootschap zich in de loop der jaren ontplooiën tot een platform waar politici, beleidsambtenaren, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en financiële sector, cultuur en media elkaar ontmoetten. Vele sprekers waren sinds 1997 bereid om voor het genootschap hun diverse visies te geven op onze koninkrijksverhoudingen, de geopolitieke en economische betekenis van Aruba en zijn positie in de Europese Unie. Wij zijn hen daar bijzonder erkentelijk voor.

Het Genootschap Nederland-Aruba leverde zijn bijdrage aan het publieke en politieke debat en kon, mede dankzij de positieve aandacht van de media, in Nederland én in Aruba vele facetten tonen van een klein en kwetsbaar autonoom Aruba dat binnen het Koninkrijk der Nederlanden ondernemend, gedurfd, sociaal en bestuurlijk veerkrachtig kon omgaan met economische tegenslag, teleurstelling, scepsis en werkloosheid.

Het genootschap heeft door de jaren heen hartelijke betrekkingen onderhouden met achtereenvolgende Gevolmachtigde Ministers van Aruba: Mito Croes, Ella Tromp-Yarzagaray, Frido Croes, Edwin Abath, Alfonso Boekhoudt en thans Juan David Yrausquin. Traditiegetrouw houden de gevolmachtigde ministers op de jaarlijkse bijeenkomst van het genootschap een korte lezing waarin zij hun visie geven op Nederlands-Arubaanse actualiteiten. Niet alleen illustreert dit dat zij veel belang hechten aan de missie van ons genootschap, maar onderstreept het ook onze onafhankelijke positie in het politiek-maatschappelijke krachtenveld.

Twintig jaar Genootschap Nederland-Aruba symboliseert een belangrijke transitie van verleden en heden naar toekomst. De lezingen en hun inspirerende inhoud hebben dit verduidelijkt. Zij vormen een bevestiging van de waarde van ons platform en van de betekenis van een vrije discussie en gedachtevorming over onze koninkrijksverhoudingen.

Aruba positioneert zich, aldus de voorzitter, als positieve kracht in een belangrijke Caribische en Latijns-Amerikaanse regio. Het is in het belang van alle vier landen van ons Koninkrijk dan ook te hopen dat een toekomstgerichte relatie van Nederland en Aruba zal postvatten in de lopende coalitiebesprekingen en, relevanter nog, haar verankering zal vinden in een regeerakkoord dat Eerste en Tweede Kamer en Rijksministerraad in voldoende mate de gelegenheid biedt tot een gemeenschappelijk beleid ter verdere versterking van het Koninkrijk. Niet ten behoeve van klimaat, milieu en economie alleen, maar ook voor de uitwisseling van cultuur, onderwijs, wetenschap, geletterdheid en de jeugd: de stem van de toekomst die ook in het Koninkrijk meer gehoord moet worden.

De voorzitter dankte alle bestuurders van het genootschap die zich, ook in de komende twintig jaar, zullen blijven inzetten voor versterking van de Nederlands-Arubaanse betrekkingen en het brede perspectief daarvan. In het bijzonder bedankte hij de lustrumcommissie, bestaande uit de

bestuursleden Zayenne van Heesen-Laclé en Kendreth Odor, alsmede vicevoorzitter Alwin Toppenberg die de locatie had geregeld alsmede voor het muzikale intermezzo had zorg gedragen.

Lustrumboek 'Aruba, balans van 30 jaar status aparte'

Het Genootschap Nederland-Aruba bracht in 2017 ter gelegenheid van zijn 20-jarige bestaan een jubileumboek uit: 'Aruba, balans van 30 jaar status aparte'. Het boek is een interessante staalkaart van hoopvolle visies op de ontwikkeling van onze koninkrijksverhoudingen en biedt een goed zicht op de manier waarop het Genootschap Nederland-Aruba invulling geeft aan zijn missie.

Centraal erin staan essays en lezingen van prominenten uit politiek, bestuur, wetenschap en bedrijfsleven. Tevens bevat het boek interessante informatie over de ontstaansgeschiedenis van het Genootschap Nederland-Aruba. De redactie werd gevormd door Nico van Grieken, met medewerking van Dennis Nava en Sidney Kock.

Tijdens de jubileumbijeenkomst werd de voorpagina gepresenteerd, omdat besloten was ook de lezingen en de foto's van de lustrumviering erin op te nemen. Het boek verscheen daardoor effectief tegen het einde van het jaar. Het bestuur dankt allen die een extra bijdrage hebben geleverd ten behoeve van het boek en van de lustrumviering.

Communicatie en Jaarprogramma 2017

De website van het Genootschap Nederland-Aruba heeft, met dank aan de bestuursleden Kendreth Odor en Marifer Aguirre-Broca, in de loop van het jaar een verdere vernieuwing en actualisering ondergaan. Ook media als Facebook worden gebruikt voor de communicatie over onze activiteiten.

Financiën

De financiële positie van het Genootschap Nederland-Aruba was in 2017 gezond te noemen. Zij is echter nog altijd sterk afhankelijk van een correcte betaling door de deelnemers van hun donaties (25 euro per jaar). De inning daarvan vergt helaas onverminderd grote aandacht van het bestuur. Het doet een dringend beroep op de deelnemers om zelf toe te zien op een tijdig voldoen van hun bijdrage.

Kascommissie

Het bestuur is de kascommissie, bestaande uit de heren Johan de Graaff en erelid Henk Timmer andermaal grote dank verschuldigd. De commissie ziet op onze financiën door middel van controle van de jaarrekening en het uitbrengen van verslag daarover aan het bestuur.

Namens het bestuur,
Nico van Grieken,
Voorzitter